

Inventaris van het archief van de Protestants-Christelijke Arbeiders Internationale (PCAI)

(1928-ca. 1972)

Samengesteld door Paul.E. Werkman

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 155
April 2003

Afkortingen

CGD	Christliche Gewerkschaftsbewegung Deutschlands
CLA	Christian Labor Association of the United States of America
CLAC	Christian Labour Association of Canada
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond
CNWB	Christelijk-Nationale Werkmansbond
CTUC	Christian Trade Unions of Canada
EAB	Evangelische Arbeiterbewegung Deutschlands
EAI	Evangelische Arbeitnehmer Internationale (= PCAI)
EAV	Evangelische Arbeitervereine in Polen
GEAD	Gesamtverband evangelischen Arbeitervereine
IAEV	Internationale Gemeinschaft evangelischer Arbeitnehmergebände (=PCAI)
ICV	Internationaal Christelijk Vakverbond
ICV	Internationaal Christelijk Vakverbond
KDF	Kristeligt dansk Faellesforbund
KRESPIN	Kesatuan Pekerdja Kristen Indonesia
PCAI	Protestants-Christelijke Arbeiders Internationale
SVEA	Scheizerischer Verband evangelischer Arbeiter und Angestellter

Inleiding

De Protestants-Christelijke Arbeiders Internationale (PCAI) werd op 10 april 1928 in het Duitse Düsseldorf opgericht. Tijdens dit oprichtingscongres waren één Pool, twee Zwitsers, negen Duitsers en maar liefst vijftientig Nederlanders aanwezig, onder wie de minister van Arbeid, prof.dr. J.R. Slotemaker de Bruïne. De laatste was ook degene die de *keynote speech* hield, getiteld 'Notwendigkeit und Aufgabe einer evangelischen Arbeiter-Internationale'.

De prominente aanwezigheid van de Nederlanders valt in de eerste plaats te verklaren uit het feit dat vier Nederlandse organisaties afgevaardigden hadden gestuurd: het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV), het Nederlandsch Werkliedenverbond 'Patrimonium', de Christelijk-Nationale Werkmansbond (CNWB) en de kleine Nederlandsche Luthersche Bond voor Christelijk-Sociale Actie. De tweede verklaring is dat de genoemde vier Nederlandse werkliedenverenigingen samen het initiatief voor de internationale samenwerking hadden genomen. De gedachte zelf was gelanceerd door Slotemaker de Bruïne, die bij de Nederlandse arbeidersorganisaties aandacht had gevraagd voor het wereldcongres van kerken, dat in 1925 in Stockholm plaats vond en waar het thema 'Leven en werken' aan de orde was gesteld.

Van de vier Nederlandse werkliedenverenigingen onderhield alleen het CNV al permanente internationale contacten. De vakcentrale was aangesloten bij het Internationaal Christelijk Vakverbond (ICV; 1921), waarvan het samen met het RK Vakbureau de initiatiefnemer was. Van deze internationale, die haar domicilie in Utrecht had, was CNV-secretaris H. Amelink de penningmeester. En hoewel het CNV het ICV waardeerde voor het grensoverschrijdend vakbondswerk, werd het interconfessionele karakter ervan als een belemmering ervaren voor bezinning op sociale vraagstukken vanuit protestants-christelijke perspectief. Om die reden hadden Amelink en zijn CNV-collega J.S. Ruppert jr. de suggestie van Slotemaker de Bruïne gretig opgepakt.

Acht protestantse arbeidersverenigingen uit vijf landen sloten zich in 1926 bij de PCAI aan. Ze kwamen uit Denemarken, Duitsland, Nederland, Polen en Zwitserland. Het eerste bestuur weerspiegelde de samenstelling en verhoudingen. Het grote Gesamtverband evangelischer Arbeitervereine Deutschlands (GEAD) mocht vier bestuurders benoemen, te weten Reichsminister dr. W. Koch, Pfarrer Werbeck, A. Grunz en E. Rudolph. Nederland kreeg drie bestuursposten: Amelink (CNV), C. Smeeke (Patrimonium) en A. Broens (CNWB). De Scheizerischer Verband evangelischer Arbeiter und Angestellter (SVEA), de Poolse Evangelische Arbeitervereine (EAV) en het Kristeligt dansk Faellesforbund (KdF) wezen eveneens elk één bestuurslid aan. Voorzitter van de PCAI werd Koch, secretaris Amelink en penningmeester de Zwitser J. Haas-Schneider. Het secretariaat kwam in Utrecht bij het CNV.

De PCAI ontplooidde de eerste jaren niet veel activiteiten. Het tweede congres van de PCAI vond pas in juni 1931 plaats in het Duitse Essen. Centrale thema was de bestrijding van de werkloosheid in de wereld. Hierover refe-

reerde onder meer Dr. W. Claussen van het Internationale Arbeidsbureau. Maar ook het bewapeningsvraagstuk hield de gemoederen bezig. Op voorpraak van de Nederlandse delegatie riep het Congres de wereldleiders dringend op paal en perk te stellen aan de wapenwedloop.

Een derde congres was gepland voor 1933, maar werd na Hitlers *Machtgriff* in Duitsland afgelast. Dezelfde *Machtgriff* leidde vanaf het najaar van 1933 tot de zomer van 1934 tot heftige aanvaringen binnen het PCAI tussen enerzijds Duitse (en Duitstalige Poolse) afgevaardigden en anderzijds de vertegenwoordigers de Nederlandse en Zwitserse organisaties. De Duitsers, die zich gewillig hadden laten 'gelijkschakelen', verdedigden met verve de Nieuwe Orde in hun land en schrokken niet terug voor onverbloemde anti-semitische uitspraken. Hun poging om als grootste organisatie de PCAI over te nemen werd evenwel verijdeld door de Nederlanders en de Zwitsers, die dankzij het viertal Nederlandse aansluitingen een meerderheid van stemmen hadden. Om dezelfde reden mislukte ook de opzet van het GEAB om de PCAI dan maar op te heffen. De Duitsers en Polen verlieten daarop de Internationale. Vanaf dat moment telde de PCAI alleen nog aansluitingen in Nederland en Zwitserland, in Denemarken en na enige tijd ook in de USA (de orthodox-calvinistische Christian Labor Association). Het feit dat Smeenk voorzitter werd, onderstreept dat de PCAI vanaf 1934 in de praktijk door Nederlanders werd gedomineerd.

Het wegvallen van de Duitsers, dat de PCAI ook financieel trof, en de depressie, die het zoeken naar nationale oplossingen stimuleerde, had tot gevolg dat de PCAI zich na 1934 nauwelijks nog manifesteerde. Pas in 1939 slaagde men erin om in Zürich een derde congres te beleggen. Aan de hand van inleidingen van onder anderen de Nederlander mr.dr. A.A. van Rhijn beraadslaagde men er over het actuele vraagstuk van ordening van bedrijfsleven en samenleving als geheel.

De Duitse inval in Nederland verlamde de PCAI volledig. Omdat de 'neutrale' Zwitserse SVEA lid bleef, liet de Bezetter de protestantse arbeidersinternationale officieel evenwel ongemoeid. In 1945 hoefde ze dus niet opnieuw te worden opgericht. De organisaties die toen de contacten herstelden waren het CNV, Patrimonium en het minuscule 'Maarten Luther' uit Nederland*, het kleine KdF uit Denemarken, de SVEA uit Zwitserland en op grote afstand de CLA uit de USA. Vanaf 1946 vergaderde het bestuur afwisselend in Nederland, Zwitserland en Denemarken; sedert het einde van de jaren veertig, toen contacten ontstonden met protestantse sociale verenigingen in de westelijke zones, ook in West-Duitsland.

Het aantreden in 1947 van M. Ruppert als voorzitter van zowel het CNV als van de PCAI, bracht nieuwe dynamiek in het internationale werk. Samen met zijn CNV-collega F.P. Fuykschot, die kort voor de Duitse inval in Nederland het secretariaatswerk van Amelink had overgenomen, ontplooid hij talrijke initiatieven om de bekendheid van de PCAI te vergroten en in diverse landen in en buiten Europa de protestantse arbeiders- en vakbeweging te promoten. Officieel betrof het hier PCAI-activiteiten. In de praktijk waren het evenwel CNV-initiatieven, die overigens van harte werden ondersteund door de SVEA, altijd de trouwste bondgenoot van het CNV.

Als lutheraan had Ruppert zelf veel belangstelling voor Scandinavië. Om propagandistische redenen werd daarom het vierde congres in Kopenhagen

* 'Maarten Luther' was de nieuwe naam van de Lutherse Bond voor Christelijk-Sociale Actie. De CNWB had zichzelf tijdens de bezetting omgevormd tot kerkelijke mannenvereniging en werd geen lid meer van de PCAI.

belegd (1950). Als sprekers traden daar op prof. mr. W.F. de Gaay Fortman, prof.dr. W. Hug uit Zwitserland en O. Klein uit Duitsland. Het congres sprak zich uit tegen aantasting van de vrijheid van vakorganisatie en tegen *closed shop* praktijken in landen als Denemarken, die het christelijke organisaties als het Kristeligt dansk Faellesforbund praktisch onmogelijk maakten zich tot vakvereniging te ontwikkelen.

Belangrijker nog vonden Ruppert en Fuykschot het herstel van de protestantse arbeidersbeweging in Duitsland. Een duidelijk manifestatie van hun zendingsdrang in Duitsland was het vijfde, (jubileum-) congres. Dit vond in 1953 plaats in Düsseldorf, de stad waar 25 jaar tevoren de internationale was opgericht. De uitgave van een eigen periodiek, *Evangelisch-Soziale Welt*, was onderdeel van de campagne in Bondsrepubliek.

Grote bedragen trok het CNV ook uit voor pogingen om onder de paraplu van de PCAI in Indonesië (door dr. C.L. van Doorn en J.F. Beckmann) en Nieuw-Guinea (door K. de Boer en H.J. Moes) protestantse vakverenigingen in het leven te roepen. En in 1952 opende Fuykschot ook in Canada een kantoor van de PCAI, om in Noord-Amerika de christelijke vakbondsgedachte te gaan verspreiden.

Tegen het eind van Rupperts voorzitterschap van CNV en PCAI – hij trad in 1959 af – was duidelijk dat alle geld en energie die CNV en PCAI in het ‘zendingswerk’ in Europa, Azië en Noord-Amerika hadden gestoken, vergeefs waren geweest. In Duitsland was serieuze protestantse arbeidersbeweging afgeketst op een mengeling van weerstanden en onverschilligheid bij instanties, kerken, partijen en werknemers. In Indonesië en Nieuw-Guinea was christelijke vakbeweging een postkoloniale illusie gebleken. In Canada had Fuykschot jarenlang strijd moeten leveren tegen de Canadese overheid, de machtige Amerikaanse vakbeweging en bovenal tegen grote oppositie in eigen gelederen van orthodoxe calvinisten. Na jarenlange strijd had Fuykschot zich in 1958 zelfs van zijn Christian Labour Association of Canada (CLAC) afgesplitst en met een handvol getrouwen de Christian Trade Unions of Canada (CTUC) opgericht. Geen wonder dat onder Rupperts opvolger C.J. van Mastrigt de belangstelling van het CNV voor protestantse internationale vakbondsactiviteiten taande en onder zijn voorzitterschap (1959-1964) de PCAI wegwijnde.

In de tweede helft van de jaren zestig leek het er even op dat onder leiding van CNV-secretaris C. van Nierop de protestantse internationale weer tot leven werd gewekt. Men stelde data vast voor een nieuw internationaal congres, herstelde de contacten met de CLAC en CTUC in Canada en met de CLA in de Verenigde Staten, legde verbindingen met de Kesatuan Pakerdja Kristen Indonesia (KESPRI) in Indonesië, besprak de hervatting van de uitgave van een eigen periodiek en opende een discussie over een nieuw program. Het was een laatste opflakking van een opgebrande kaars. De heruitgave van een drietalig blad bleek onhaalbaar en de hernieuwde contacten met de CLAC en de CLA riepen frustraties op bij de Europese leden, die moeite hadden met het orthodoxe calvinisme van de Noord-Amerikanen. De discussie over het nieuw program werd daardoor een slepende affaire en frustreerde de organisatie van een nieuw congres, dat daardoor jaar op jaar werd uitgesteld.

In januari 1971 kwamen vertegenwoordigers van het CNV, de SVEA en de Duitse Christliche Gewerkschaftsbewegung (CGD) tijdens informeel overleg tot de conclusie dat de PCAI zich beter helemaal op Europa kon gaan richten. Maar dit besluit bleef zonder vervolg. De PCAI stierf daarna een stille dood.

Resumerend kan worden gezegd dat de PCAI bedoeld was als internationale voor contact en bezinning van protestantse arbeidersverenigingen. In het Interbellum bleven haar activiteiten hoofdzakelijk beperkt tot vergaderingen van het bestuur en enkele incidentele congressen. Na de Tweede Wereldoorlog fungeerde de PCAI enige tijd als paraplu voor het CNV om elders in de wereld protestantse arbeiders- en vooral ook vakbeweging te propageren. Toen die pogingen faalden, verdween het naoorlogse elan en verloor de PCAI gaandeweg ook haar contactfunctie. Ondanks enkele – deels tijdelijke – aansluitingen in Noord-Amerika, Azië en wat contacten in Afrika, was en bleef de PCAI altijd een Europese affaire, met Nederland-Zwitserland als as en Nederland als zwaartepunt. Zetel, secretariaat en meesttijds ook voorzitterschap waren gedurende haar gehele bestaan Nederlands.

Het archief

Strikt genomen is deze collectie niet het archief van de PCAI zelf, maar bevat ze PCAI-materiaal uit het archief van CNV. Het vooroorlogse secretariaatsarchief van de PCAI is na 1941, door toedoen van de Duitse bezetter, samen met het archief van het CNV verloren gegaan. Dossiers die secretaris Amelink eventueel persoonlijk bezat, zijn evenmin bewaard. In de meidagen van 1940 verbrandde hij eigenhandig zijn privé-archief, waaronder vermoedelijk ook ‘riskant’ materiaal betreffende de PCAI en het ICV.

Van het naoorlogse secretariaatsarchief van de PCAI is ook weinig bewaard gebleven. Na het overlijden van Fuykschot (1961) zijn diens PCAI-dossiers naar Nederland verscheept, maar van deze dossiers ontbreekt elk spoor.[†] Aangenomen mag worden dat ze in de jaren zestig, samen met veel ander CNV-materiaal, zijn geruimd.

Deze PCAI-collectie bestaat als gevolg van een en ander uit zeer fragmentarisch vooroorlogsmateriaal, een tamelijk complete reeks notulen en stukken van de bestuursvergaderingen uit de periode 1945-1971, een set landendossiers en wat stukken van uiteenlopende aard.

Een systematische ordening van het materiaal ontbrak, evenals een toegang erop. De ordening uit de diverse dozen uit het CNV-archief is wel zo veel mogelijk aangehouden.

Uit het archief zijn alleen doubletten uitgenomen. Dat geldt niet voor meertalige versies van documenten. Daarvan is altijd één exemplaren uit elke taal bewaard.

Tweede Zending

In september 2003 werden vanuit het CNV-archief te Utrecht een aantal dossiers betreffende Zuid-Afrika en het apartheidsvraagstuk overgebracht naar het HDC. Deze dossiers waren aangelegd door internationaal-secretaris A. Hordijk.

[†] Fuykschots CLAC- en CTUC-archieven, als ook delen van zijn persoonlijk archief, werden uiteindelijk overgedragen aan de CLAC.

Uitgaven van de PCAI (chronologisch)

Amelink, H., *Bericht über den 1. internationalen Kongress der evangelischen Arbeitnehmerverbände abgehalten am 10. April 1928 in Düsseldorf* (Berlin 1928).

Bericht über den zweiten Kongress des Internationalen Arbeitsgemeinschaft Evangelischer Arbeitnehmerverbände, Juni 1931, Essen-Ruhr (Z.p. z.j. [1931])

Den International Kristelig-Soziale Arbeidersbevaegelse (Utrecht 1937)

Wollen und wirken. Die internationale evangelisch-soziale Arbeiterbewegung (Utrecht 1937)

Haas, J., *Die internationale evangelisch-soziale Arbeiterbewegung. Zur Neuordnung der Wirtschaft. Kongress, Juni 1939* (Z.p. z.j. [1939])

Botschaft der Internationalen Arbeitsgemeinschaft Evangelischer Arbeitnehmerverbände an die Konferenz zu Lund der lutherischen Weltfederation (Z.p. z.j. [1947])

Message to the Conference of the Lutheran Worldfederation at Lund from the International Federation of Evangelical Workers Associations (Z.pl. z.j. [1947])

Botschaft der Internationalen Arbeitsgemeinschaft Evangelischer Arbeitnehmerverbände an die erste Generalversammlung des Oekumenischen Rates der Kirchen in Amsterdam (Z.p. z.j. [1948])

A word from the working classes. Message to the first Assembly of the World Council of Churches Amsterdam 1948 from from the International Federation of Evangelical Workers Associations (Z.p. z.j. [1948])

Ruppert, M., *Unser täglich Brot. Eine kurze Betrachtung über die Auffassung Luthers hinsichtlich der Arbeit und des Berufs. Eröffnungsrede zum vierten internationalen evangelisch-sozialen Kongress* (Z.p. z.j. [1950])

Gaay Fortman, W.F. de, *Aims and purposes of christian trade unionism* (Z.pl. 1950)

Hug, W., *The worker's right to unite* (Hoorn z.j.)

Beer, P.G., *The Lutheran Church and Labor* (Z.pl. z.j.)

Klein, O. en W.F. de Gaay Fortman, *Die Grundsätze und Ziele der evangelisch-sozialen Bewegung* (Z.p. z.j. [1952])

Message from the International Federation of Workmen's Evangelical Associations to the Lutheran World Federation Assembly at Hannover (Hoorn 1952)

Message of the International Federation of Protestant Workers Associations to the 1952 General Conference of the Methodist Church (Z.pl. z.j.)

Periodiek

Evangelisch-Soziale Welt (1949-1953).

Literatuur

- Amelink, H., *Met ontplooide banieren* (Utrecht 1950)
- Dijkstra, K., *Beweging in beweging. Het CNV na 1945* (Utrecht 1979)
- Hagoort, R., *De christelijk-sociale beweging* (Franeker z.j. [1955])
- Tonkens, E., *De geschiedenis van de Protestants-Christelijke Arbeiders Internationale* (Amsterdam 1992)
- Werkman, P.E., 'Frans Pieter Fuykschot' in: P.J. Meertens e.a. ed., *Biografisch woordenboek voor socialisme en arbeidersbeweging 5* (Amsterdam 1992)
- Werkman, P.E. 'Marinus Ruppert' in: P.J. Meertens e.a. ed., *Biografisch woordenboek voor socialisme en arbeidersbeweging 3* (Amsterdam 1995)
- Werkman, P.E., 'Herman Amelink (1881-1957). Pionier van bedrijfsorganisatie en medezeggenschap' in: A. Bornebroek en G. Harinck, *Het kromme recht buigen. Mensen en hun motieven in de geschiedenis van de protestants-christelijke sociale beweging* (Amsterdam 2003) 97-131.

Plaatsingslijst

Agenda's, stukken en notulen bestuursvergaderingen

- 1 1934, 7 augustus (Luzern)
- 2 1939, 2 juni (Zürich)
- 3 1946, 12-17 juli (Kopenhagen)
- 4 1947, 23 april (Putten) en 20 september (Utrecht)
- 5 1948, 4 februari (Davos) en 14 september (Kandersteg)
- 6 1949, 9-10 februari (Aarau), 19 mei (Essen) en 30 september (Driebergen)
- 7 1950, 24-25 januari (Kandersteg) en 17-18 oktober (Wiesbaden)
- 8 1951, 13-14 maart (Locarno) en 21-23 augustus (Texel)
- 9 1952, 6-7 februari (Kandersteg), 29-30 mei (Essen) en 8 juli (Texel)
- 10 1953, 13-15 januari (St. Moritz) en 30 september (?)
- 11 1954, 5 januari (Kandersteg)
- 12 1956, 7-8 mei (Königswinter) en 18 juni (Haamstede)
- 13 1957, 20 juni (Genève)
- 14 1959, 7-8 januari (Pontresina) en 7 juli (Middelburg)
- 15 1960, 7 januari (Wiemeringhausen), 27 april (Utrecht) en 29-30 september (Kopenhagen)
- 16 1961, 25-26 mei (Herisau)
- 17 1965, 30 september-1 oktober (Duisburg)
- 18 1966, 3-4 maart (Utrecht) en 4-5 oktober (Amsterdam)
- 19 1967, 9-10 mei (Utrecht) en 21-22 november (Bonn)

20 1971, 12-13-oktober (Brühl)

Congressen

- 21 Eerste Congres, 10 april 1928 te Düsseldorf. H. Amelink, *Bericht über den 1. internationalen Kongress der evangelischen Arbeitnehmersverbände abgehalten am 10. April 1928 in Düsseldorf* (Berlin 1928).
- 22 Tweede Congres, 9 juni 1931 te Essen-Ruhr. *Bericht über den zweiten Kongress des Internationalen Arbeitsgemeinschaft Evangelischer Arbeitnehmersverbände, Dienstag den 9. Juni 1931, Essen-Ruhr* (Z.p. z.j. [1931]).
- 23 Derde Congres, 3 juni 1939 te Zürich. Stellingen referaat Mr. Dr. A.A. van Rhijn 'Die prinzipielle Einstellung zur Neuordnung'.
- 24 Vierde Congres, 9-11 mei 1950. Correspondentie, programma's, verslagen, speeches.
- 25 Correspondentie over een te houden congres, niet gerealiseerd (1965-1972).

Jaarverslagen

- 26 Jaarverslag 1933-1934 (juli 1935).

Financiën

- 27 Financiële rapporten, correspondentie (1946-1968).

Statuten

- 28 Gedrukte PCAI-statuten in het Nederlands en het Duits (1949).
- 29 Notities van A. Hordijk over wijziging van de PCAI-statuten (1970).

Program

- 30 Correspondentie en stukken over een nieuw Program (1966-1969).

Landen en werelddelen (alfabetisch)

Afrika

- 31 Rapport van J.G. Gordeau voor het PCAI-bestuur over zijn reis door Nigeria, Kameroen, Gabon, Congo en Rhodesia, 12 juli-19 augustus 1960.

Canada

- 32 Rapporten van F.P. Fuykschot over reizen naar Noord-Amerika (USA en Canada), 27 juli-5 december 1951.
- 33 Contract van de PCAI met F.P. Fuykschot voor uitzending naar Canada, 15 maart 1952.
- 34 Rekeningen en notities van uitgaven van F.P. Fuykschot (1952).
- 35 Stukken betreffende het contract met F.P. Fuykschot (1956-1957).
- 36 Correspondentie en stukken betreffende de uitzending F.P. Fuykschot (1952-1959).
- 37 Correspondentie en stukken betreffende de Christian Labour Association of Canada (1961-1970).
- 38 Correspondentie, stukken, knipsels betreffende de Christian Trade Unions of Canada (1966-1968).
- 39 Correspondentie en stukken betreffende de Christian Labour Association of Canada (1980-1989).

Denemarken

- 40 Correspondentie en stukken betreffende het Kristeligt dansk Faellesforbund (1945-1966).

Duitsland

- 41 Correspondentie en stukken betreffende de Verband evangelischer Arbeiter und Angestellter (1946-1949).
- 42 Correspondentie, stukken en knipsels betreffende de protestantse arbeidersbeweging in Duitsland (1950).
- 43 Verslagen van reizen naar Duitsland van M. Ruppert en F.P. Fuykschot, 1947 en 1949.
- 44 Correspondentie betreffende protestantse arbeidersbeweging in Duitsland (1951-1953)
- 45 E. Gerstenmaier, *Rang und Stand in der modernen Massenwelt. Vortrag gehalten auf dem 5. ordentlichen Verbandstag des DHV am 18. Juni 1960 in Saarbrücken* (Hanburg z.j. [1960]).

- 46 Correspondentie met protestantse vakorganisaties in Duitsland (1966-1971).
- 47 *Ev. Arbeitsnehmerbewegung EAB. Geschäftsbericht 1970-1973* (Essen z.j.).
- Hongarije**
- 48 Correspondentie met en betreffende protestantse arbeidersbeweging in Hongarije (1938-1939).
- Indonesië**
- 49 Correspondentie en stukken betreffende protestantse vakbeweging in Indonesië, waaronder het rapport van de reis van Dr. C.L. van Doorn en M. Ruppert in april-mei 1949 (1948-1949).
- 50 Rapport van de UNO conferentie van niet-gouvernementele organisaties in Den Pasar, Bali, Indonesië, 29 juli-2 augustus 1951.
- 51 Correspondentie met en betreffende de Kesatuan Pekerdja Kristen Indonesia (1965-1967).
- 52 Nota's van A. Hordijk betreffende de vakbeweging in Indonesië (1978-1987).
- Nederlandse Antillen**
- 53 Verslag en knipsels betreffende een bezoek aan de Nederlandse Antillen (1948).
- Nieuw-Guinea**
- 54 Brief van ds. W.F. Jense aan M. Ruppert, 27 juli 1951.
- Suriname**
- 55 Rapporten, adviezen, knipsels betreffende een reis naar Suriname van J.G. Suurhoff, H.J. Kuiper en F.P. Fuykschot (1948).
- 56 Verslag en stukken betreffende een reis naar Suriname van C.J. van Mastrigt, februari 1966 (1966-1969).
- Verenigde Staten**
- 57 Correspondentie met de Christian Labor Association of the United States (1939-1951).
- 58 *Christian Labor Association of the United States. Constitution and by-laws, rules and regulations for various C.L.A. activities and program of action* (Grand Rapids 1931).
- 59 *The christian labor movement. Its task, its principles, its development* (Grand Rapids 1937).
- 60 Rapporten van een reis van F.P. Fuykschot naar de Verenigde Staten en Canada, 27 juli-5 december 1951.

- 61 Rapport betreffende Christian Action in de USA van John W. Turnbull, april 1952.

Diversen

- 62 Brief van de Commissaris voor Niet-commercieele Verenigingen en Stichtingen aan het bestuur van de PCAI, 31 oktober 1941.
- 63 Stukken betreffende het Internationaal Christelijk Vakverbond (1947-1950).
- 64 Program voor een conferentie met buitenlandse studenten op 1 en 2 mei 1951 in Putten.
- 65 Ontwerp brochure van het CNV over internationaal werk van F.C. Kamma (1953).
- 66 Correspondentie en stukken betreffende de Wereldraad van Kerken (1953-1968).
- 67 Correspondentie en stukken over het opnieuw uitgeven van 'Evangelisch-Soziale Welt' (1966-1967)
- 68 Correspondentie betreffende jeugdzaken (1966-1971).
- 69 Kort verslag van Tj. Pel van een Europese conferentie te Straatsburg over volksontwikkeling, 12-15 maart 1969
- 70 Verslag van besprekingen d.d. 19-20 januari 1971 tussen M. Graf (SVEA), S. Weidner (CGB), J. Lanser, A. Hordijk en K. Dijkstra (CNV) over de toekomst van de PCAI, van A. Hordijk.
- 71 Verslag van besprekingen d.d. 22 februari 1971 te Kopenhagen tussen M. Petersen, H. Lundbach, A. Ekjellerup en P.E. Pedersen (KDF) en S. Weidner (CGB) over een jeugdconferentie, van S. Weidner.

Publicaties van de PCAI

- 72 [M. Ruppert] *Botschaft der Internationalen Arbeitsgemeinschaft Evangelischer Arbeitnehmerverbände an die Konferenz zu Lund der Lutherischen Weltfederation* [Utrecht z.j. 1947]
- 73 M. Ruppert, *Unser täglich Brot. Eine kurze Betrachtung über die Auffassung Luthers hinsichtlich der Arbeit und des Berufs. Eröffnungsrede zum vierten internationalen evangelisch-sozialen Kongress* (Utrecht z.j. [1950]).
- 74 P.G. Beer, *The Lutheran Church and Labor* (Z.pl. z.j.)

Tweede zending

75. Diverse stukken betreffende Zuid-Afrika en standpunten Nederlandse vakbeweging, waaronder het CNV (1971-1977).
76. 'Rapport studiereis naar Zuid-Afrika, 14 maart-3 april 1974' van het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond' (Vertrouwelijk).
77. Verslagen, stukken en persverslagen betreffende reis van CNV-delegatie naar Zuid-Afrika, maart-april 1977.
78. Diverse stukken betreffende anti-apartheidsacties. (1977)
79. Stukken en correspondentie van A. Hordijk betreffende vakbeweging in Zuid-Afrika. (1977-1984)
80. Stukken en correspondentie van A. Hordijk betreffende antiracisme uitspraak kerken. (1975-1982)
80. Stukken betreffende aanvraag tot aansluiting bij het WVA van de 'Federale Raad van Personeelsverenigings van die S.A. Vervoersdienste'. (1983)